

401/12054

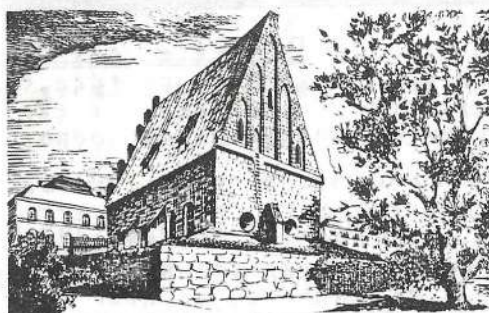
הירחון הישראלי הספרותי

לנו את

הספרותי
הספרותי

11

1966

SYNAGOGUE «ALTNEI», PRAGUE

בית הכנסת "על תנאי" בפראג

ביהכ"נ "על תנאי" כפי שיופיע בקרוב בדואר ז'ס-סלובקיה. מימין הצעה לבול ישראלי שלא הופיע; משמאל - מתוך גלוית דואר ישראלית.

מעונינים בחליפין עם ישראל

TUBIASHEWITZ S. R.
Voksalnaia St., No. 7 Apt. 34,
Habarousk,
U. S. S. R.

Pierre THIVET
21 Bd. Davout,
89 Auxerre,
France

SACHARENKO L. Q.
Nebrasov Str. No. 4, Apt. 4
Simferopol
Ukraina-U. S. S. R.

K. B. BRAITHWAITE,
5, Peri, Joubert Street,
Port Elizabeth,
South Africa.

Joseph SLAVICEK
Tomaskova Str. No. 1
PRAHA 5,
Czechoslovakia

OSINOV A. K.
Tobolskaia St. No. 2 Apt. 19,
Kemerovo 25
U. S. S. R.

מכתבים למערכת

לבקשת קורא נביא כאן כמה פרטים על בולי מונגוליה:

עד 1920 הייתה מונגוליה פרובינציה סינית והתחממו שם

בבולי סין. ב-1920 נוחקה מונגוליה מסין וב-

1921 נכנס למדינה הצבא הסובייטי וב-1924

סייע להקמת רפובליקה של המהפכנים המונגו-

ליים. לפי ההסכם הסיני-רוסי משנת 1945

הסכימה סין לוותר על מונגוליה החיצונית

והיא עתה מדינה עצמאית.

חסתדרות העובדים הלאומית בישראל

קופת חולים לעובדים לאומיים

חברנו תל אביב, רחוב ביכורי העתים 23
טלפון 2-222241

- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אורה במולדת
- בחירה חפשית של הרופאים
- סניפים ברחבי המדינה
- סנטורים מרכזי בירושלים
- תרשם בתור חבר קופת חולים לאומית והבטחת את בריאותך

מערנין בחליפין

Zeya Chit Tin
No. 15 D. Union Court,
Jelpin Road,
RANGOON,
Burma

*
Box 32, Dalbridge,
DURBAN,
South Africa.

ה'תשנ"ז
בטאון והתאחדות אגודות הבולאים בישראל, תל-אביב, ת.ד. 2896
העורך: אריה לין, תשנ"ז 1966, ALEF LYN, EDITOR

FEDERATION DES SOCIETES PHILATELIQUES ISRAELIENNES

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

סירובו התמוה של שר-הדואר

בישיבת הועד הפועל האטרונה, שלא מן המניין, דנו בקביעת עמדה והמסך הפעולה בקשר לסירובו של שר הדאר לאשר קיום התערוכה הבין-לאומית בישראל בשנת 1968.

החבר ניר מסר דו"ח על פגישותיו ושיחותיו עם מנהל השרות הבולאי ושכתוצאה מהן מצא לנחוץ להודיע למנהל שרות הבולאי לשם ידיעת שר הדאר, כי ההתאחדות עומדת לדון בצעדים דרסטיים שיש לאחוז בהם לאור סירובו של שר הדאר לשנות את עמדתו השלילית לקיום התערוכה. הכוונה לגייס את העתונות הארצית וכן העתונות בחוץ לארץ והמוסדות הבין-לאומיים בכדי להבטיח שהתערוכה תתקיים בהתאם לאשור העקרוני של הממשלה עוד משנת 1964.

בויכוח הער השתתפו החברים ויגוצקי, ויסלברג, בורק, אוקו, גרבה, קנר, שלו ולינדנבאום. כל המשתתפים הדגישו את חצורן ביצירת דעת קהל על מנת להלחם נגד הגזרה בכל הדרכים האפשריות. הוסכם שאין להשלים בשום פנים ואופן עם עמדתו של שר הדאר שאין לה כל יסוד וצדק, אפילו לאור המיתון, והמצביעה על חוסר הבנה גמורה ואולי אי רצון להכנס באופן יסודי לעומק הבעיה.

החבר ויגוצקי סיכם את הויכוח בהחלטות שתוגשנה בימים אלה.

ההתאחדות בדעה שאין שר הדואר רשאי להחליט על דעת עצמו, לא להביא בעייה כל כך עקרונית, כמו קיומה של התערוכה הבין-לאומית בישראל, לדיון בממשלה, במיוחד בשלושה שרים אחרים תומכים בקיום התערוכה (שר האוצר, שר החוץ ושר התיירות).

כאשר התקיים בשנת 1964, קונגרס פי"פ בפריז, הריץ משרד החוץ שלנו מברק לנציגי ישראל לעמוד על קיום התערוכה בישראל, במלאת 20 שנה לקיום המדינה. המאמצים הוכתרו בהצלחה ופי"פ אישר את קיום התערוכה בישראל. קיומה הופץ בכל ארצות העולם ועתה נהיה ללעג בעיני אומות העולם.

אנו מצפים לצעדים יסודיים ומהירים מכל הנוגעים בדבר, שכן לא נותר חרבה זמן. כדאי להזגיש שנציגי ההתאחדות, דר' הקסטר ומר ניר, ביקרו בארצות הברית ובארצות אירופה וניהלו תעמולה למען השתתפות גדולה של אספנים וסוחרים, ואמנם הובטח שמאות רבות של אספנים ישתתפו ויבאנו לישראל, אם תקויים ההבטחה לערוך תערוכה בין-לאומית בישראל. האם כוונת המיתון הכלכלי להרחיק תיירים מישראל?

חרשות הבולאות בישראל

ליובלו של דוד בן-גוריון

THE VISION AND THE WAY

הדון ודרך

DAVID BEN-GURION 80th ANNIVERSARY 2/10/66 80 דוד בן-גוריון בן 80

דואר ישראל ציין את יום הולדתו ה-80 של דוד בן-גוריון בחותמת מיוחדת, שהוטבעה בסניף הדואר בשדה בוקר, ביום ראשון, 2 באוקטובר.

אנו מראים כאן מעטפת זכרון מיוחדת שהוכנה לכבוד המאורע.

הבולים שתופסק מכירתם

מכירת בולים אלה תופסק באשנבים הבולאיים בירושלים, חיפה, סבריה נתניה, באר-שבע ולוד (נמל התעופה) ביום שלישי ב' בכסלו תשכ"ז (15.11.66)

- א. בולי מזלות בערכים של 0.01, 0.02, 0.06, 0.07, 0.08, 0.10, 0.12, 0.18, 0.20, 0.25, 0.32, 0.50, 1.- ל"י
- ב. בולי מזלות הדפס-רכב 0.03, 0.05, 0.30 ל"י
- ג. בולי גלילים (coil stamps) מבולי מזלות בערכים 0.01, 0.05, 0.10 ל"י
- ד. קונטרס בולים מס' 13 - מזלות.

שלושה נמלי ישראל בבולים

שלושה בולים ראשונים מתוך סדרה שהוקדשה לנמלי ישראל יופיעו בשנת הכספים הנוכחית. שלושת הבולים, בערכים של 15, 40 ו-80 אגורות יתארו את נמל חיפה, אשדוד ואילת.

עד סוף שנת הכספים צפויים 17 בולים:

- * 6 בולים מודפסים להפליא וגדולים מן הרגיל יופיעו באוקטובר עם סממנים ארכיאולוגיים.
- * בחנוכה תופיע סדרה של ארבעה בולים בערכים של 12, 15, 40 ו-1 ל"י, לרגל "יום הבול" שיצויין לראשונה בישראל.
- * מאוחר יותר יופיע בול מיוחד לחקר הסרטן. ערכו הנקוב 0.15 ל"י.
- * באביב 1967 יופיעו שלושת בולי הנמלים וכן שלושה בולים נוספים עם סמלי ערים, בערכים של 0.80 ל"י, 0.40 ל"י ו-0.55 ל"י.

נראה שתושבי חדרה זכו במלחמתם עם דואר ישראל והבול המקווה ליובל העיר יופיע.

בן-גוריון מארח בולאי University Gets Gift of Rare Stamps

DEDICATION CEREMONIES were held at Brandeis University for a complete Israeli stamp collection donated to the University by architect Leo L. Sheinfeld of Brookline, Mass. From left are Mr. and Mrs. Sheinfeld and Brandeis President Abram L. Sachar.

בין מברכיו הרבים של דוד בן-גוריון בהגיעו לגבורות, היה גם אספן בולים נודע, ליאו שנפלד, אדריכל אמריקאי ומי ששרטט את מפת תל-אביב הראשונה בשנת 1923, הביא לבן-גוריון דריסת-שלום היה מנשיא אוניברסיטת ברנדייס בארה"ב. לביקור זה בשדה-בוקר היתה משמעות בולאית מיוחדת. ליאו שנפלד, בעל אחד האוספים הנדירים של בולי ישראל, שמסר השנה את אוספו לאוניברסיטת ברנדייס, בא לצרף לאוסף את חתימת-ידו של בן-גוריון, שתמונתו מפארת את הדף מס' 1.

בן-גוריון גילה עניין רב בתחביבו של שנפלד וברצון העניק לו חתימת-ידו. האורה התכוון לקבל גם חתימת-ידה של רעיית הנשיא הראשון, שגם תמונתו מצוייה באותו הגליון, כרם דבר זה נבצר ממנו.

מדוע מסרת את בולריך שם, באמריקה - שאל בן-גוריון? התשובה היתה ש"כאן בארץ מכירים את כולי ישראל ואת מדינת ישראל ואילו באוניברסיטת ברנדייס ילמדו רבים את תולדות ישראל באמצעות כולי ישראל..."

אם כן, אמר בן-גוריון, אז שלח לפחות את נכדיך הנה, לנצב... "זה מתאים לי - מוסיף שנפלד - כי גם אני הייתי חלוץ בארץ".

שנפלד עלה לארץ ב-1920 וישב בתל-אביב הקטנה ארבע שנים בקירוב. הוא שהכין את מפת תל-אביב הראשונה בקנה מידה 1:1000 וחבר את ספר התיירות הראשון בארץ בעברית, אנגלית ואידיש. (בספרו שנקרא "תל-אביב" צויין שטויה של העיר בימים ההם... כשני מיליון לירות מצריות).

שלוש שנים לאחר שנפצע בפרעות 1921 יצא לארצות הברית ומאז הוא עוסק בתכנון בתי חולים ומוסדות מרפא.

אף כי לא נוכחנו בטקס מסירת האוסף לאוניברסיטת ברנדייס, ראינוהו בסרט הצבעוני שהביא עמו האורה. המדובר באוסף עצום בהיקפו - 8000 שעות-עבודה הושקעו בסידור המיוחד של גליונות התצוגה. בעל האוסף הוא גם אמן בגרפיקה וכל דף מעוט באורזאמנסיים יהודיים אמנותיים. באוסף בולים וחזותמות ככל הצורות האפשריות החל מכול בודד ועד לגליון דואר שלם. הכל מלווה הסברים המצטרפים להיסטוריה רצופה של עם ישראל בראי הבולאות.

מדינות חדשות באופק...

LESOTHO

ממלכת לסוטו - בסוטולנד - מדינה עצמאית

ממלכת לסוטו - לשעבר באסוטולנד - המדינה האפריקאית החדשה, שהיתה במשך 82 שנה תחת השלטון הבריטי - זכתה ב-4 באוקטובר בעצמאות, בעוד גשמי זעף שמים קץ לבצורת חמורה שפקדה את המדינה במשך החדשים האחרונים ומוסיפים לשמחת ההמונים, שיצאו לחגוג ברחובות.

בשעות הערב נערך בבירת לסוטו, מאסרו, טקס העברת השלטון לידי המלך הצעיר, מושווישווה השני, ומגילת העצמאות נמסרה על-ידי הנסיכה מארינה, שעליה הוטל לייצג בחגיגות את המלכה הבריטית אליזבת.

המאורע המרכזי היה הופעתו בציבור של המלך הצעיר אשר הגיע לכיכר המרכזית לבוש תלבושת סגנונית כשהוא רוכב על סוס. המונים הריעו לכבוד המלך, שאבותיו נחשבים לאבות עם בסוטו בתחילת המאה ה-19. אחריו הופיע במקום המנהיג המדיני של לסוטו, ראש הממשלה לאבוהא ג'ונתן.

ארבעת בולי ליסוטו מראים את תמונת הצ'יף מושווישו הראשון, מיסד האומה השבטית של בזוטו ולידו תמונת הצ'יף מושווישו השני - ראש הממשלה של ליסוטו העצמאית.

ליסוטו (באסוטולאנד) היא מובלעת הררית המוקפת ע"י ברית אפריקה הדרומית וגובלת עם מדינת אורנג' החופשית, כף פרובינס ונאטאל. היא כוננה כמדינה של הילדים תחת חסות בריטית על-פי הסכם שנחתם ב-1843.

שטח ליסוטו הוא כ-30 אלף קמ"ר וחיים בה קצת יותר מחצי מיליון ת.

בתצלום: למעלה מימין - סמל המדינה, אחד מבולי הזכרון וציור סמטפת "יום ראשון" הראשונה.

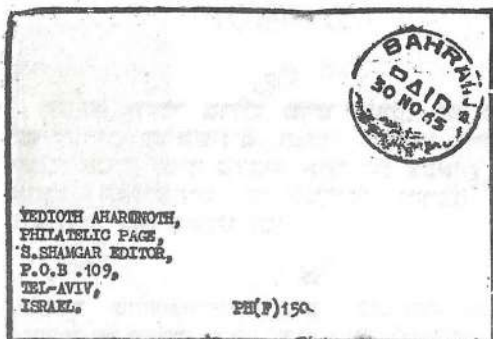

תערוכות

אמפילקס

במאי 67 חיערך באמסטרדם תערוכת בולים בין-לאומית. כנציג ישראלי נקבע מזכיר ההתאחדות, מר דב ניר מח"א. המעוניינים להשתתף בתערוכה יפנו לפי ת. ד. 7101, ח"א.

מארז ערבית - למדינת ישראל

מי אמר שאין קשרי-דואר בין ישראל לארצות ערב? מכתב שנחקבל במדור הבולאי של "ידיעות אחרונות", מוכיח את ההיפך. המעטפה הנושאת את חותמת בחריין, הגיעה לתעודתה (ללא כל חותמות נוספות, העשויות להעיד כיצד קרה ח"כ"ס). במכתב מודיעה ממשלת בחריין, כי הדואר הבריטי - שמעל שם משנת 1948 (והעביר את המכתב לישראל) - פורק. במקומו הוקם מינהל דואר ערבי-עצמאי. האמירות, היושבת במפרץ הפרסי, היא בת 150 אלף תושבים.

לכבוד המאורע הוצאו תריסר בולים: דיוקן השליט שייך עאיסא בן סולמן אל-כאליפה (4 בולים); תצלום שדה-התעופה הבינלאומי בבחריין (2); תצלום נמל מינה-סולמן (2); תצלום של דולי-פנינים (1); תצלום של ציד, בעזרת כו (1); "פינג'אן" - כסמל חכנסת האורחים הערבית (1); ציור סמלי, המורכב ממוטיבים שונים (1).

מה שדואר ישראל אינו יודע...

יש עוד כמה מדינות אשר אינן מכירות בירושלים כבירת ישראל. אבל מסתבר שגם דואר ישראל, שמשרדו הראשי בירושלים, אינו מכיר בבירת ישראל.

מר בן-ציון חומסקי, שלח ב-21 לחודש זה מכתב למשפחה א. אקסלרוד ברחוב בר-גיורא 4 ובמקום ירושלים רשם על המעטפה "בירת ישראל". ששה ימים לאחר מכן הוחזר המכתב לביתו ברחוב שטיין, בציון "לא ידוע".

והרי מר א. אקסלרוד, שהוא סגן ראש עיריית ירושלים מטעם גח"ל גר ברחוב בר-גיורא 4 ובקצת מאמץ אפשר היה להבחין כי "בירת ישראל" היא ירושלים.

הספריה הלאומית של אוסטריה

ב-28 בספטמבר הופיעו באוסטריה חמשה בולים לכבוד הספריה הלאומית של אוסטריה. הבולים מתארים את אוצרות הספריה: כתבי-יד, מפות, תמונות ומחזות.

ישן של מאראקש). אחרי כן
מזאגאן עד מאראקש. בחר
תמת צוין השם של י. ברודה.
הוצאה שניה של הבולים מ-
שנת 1893 נושאת בפינות את
האותיות "י" ו"ב". קיימת חור
תמת מענינת של יעקב חזן.
סוכן של ברודו במאראקש ב-
אותיות לטיניות ועבריות. היו
כמה הוצאות ונמצאים מכת-
בים מבויילים במעורב, כאשר
המכתב הועבר למשל למא-
ראקש בדואר פנימי ומכאן
נשלח ע"י דואר רגיל. אחרי
המוזג עם הדואר הצרפתי שמ-
שו משנת 1889 הבולים עוד
שנים כבולים צרפתיים והוח-
תמו בחותמת צרפתית.

אלקאזאר ואזאן

שליח ספרדי. השירות אור-
גן בשנת 1896 ע"י יהודי
בשם יוסף כהן.

פאס מקנס

שליח ספרדי. השירות אור-
גן בשנת 1896 ע"י מסוד בן
סימון.

מוגדור אגדיר

שירות ספרדי. השירות אור-
גן בשנת 1898 ע"י אל. מלאי
דוד.

מוצא יהודי מרוקו טרם נקבע. הם בעצם מאמינים
שהיהודים הראשונים הגיעו למרוקו בימי המלך דוד.
שנה אגדה לפיה מצביא אחד של צבאות המלך דוד דרר
אחרי הפלישתים עד למרוקו והרבה מאנשי צבאי
השתקעו כאן באותו זמן.

בעוד שההסטוריונים טרם
הסכימו על תאריך מדויק, ידוע
שהיהודים גרו במרוקו כשזו
היתה פרובינציה של רומא
בשם מאורטניה ושמצבם הורע
אחרי קבלת הנצרות.

קובלנקה, טטואן, טנג'יר, הפ-
כו למרכזים גדולים של אוכ-
לוסיה יהודית. המצב אחרי
עצמאות מרוקו נעשה תחות
בטח.

כמאה אלף מרבע מליחן יהודי
מרוקו עלו לישראל.

שרות-דואר במרוקו במאה
ה-19 היו פרמיטיביים. המכת-
בים נשלחו ממקום למקום ע"י
שליחם מיוחדים. בסוף המאה
התחיל שרות יותר מסודר ו-
אחראי, אשר דאג להעברת מכת-
תבים מעיר אחת לשניה ביותר
בטח. בשנים האחרונות של
המאה ה-19 אושר השירות
ע"י השלטנות וכמה ערים הור-
ציאו בולים מיוחדים וחיותמות
מספר. כמה שירותים כאלה
אורגנו והופעלו ע"י יהודים.
הדואר הפרטי של יהודי מרוקו
זכה למוניטין ונחשב לאחד ה-
שרותים החשובים שיהדות מ-
רוקו נתנה לארץ מושבם. ב-
חומר הבולאי שנתר מן ה-
תקופה הזו אפשר להבחין ב-
בולים עם שמות יהודיים, ב-
אחרים אפשר להבחין במגני-
דוד (כסמל יהודי) ובחותמות
אחדות אפשר להבחין אף ב-
אותיות עבריות.

מזאגאן — מאראקש

השירות הזה הוא הראשון
במרוקו והופעל ע"י יצחק (י-
זק) ברודו (בראודה), בנו של
ויצה"קונסול במזאגאן. הוא הת-
חיל ב-24.10.1891 ונגמר ב-
1902 עם מוזגו עם שרותי ה-
דואר הצרפתי. הכתובת היתה
לראשונה "מזאגן למרוק" (שם

מקום, שכמה שבטים בר-
ברים התגבירו. אחד מהם, ה-
דגסנים, נשאר עד היום. אחרי
הכבוש הערבי שבו התנקשו
הערבים בקרב עם מלכה יהודיה
דהיה אלקהינה גדל הישוב
העברי, ועיר פס הפכה למושב
יהודי נודע. פליטים מספר
הגיעו במספר גדול בסוף ה-
מאה ה-14 והתרבו עוד יותר
אחרי גרוש היהודים מספרד
1492. מצבם של היהודים היה
רע. מקום מגוריהם היה מוגבל
במאלה (גיטו). הכריחו אותם
למלא תפקידים בלתי מכובדים
וחיו מוכרחים ללבוש תלבושת
בצבע שחור וכו'. מפעם לפעם
היו נופלים קורבן להתקפות
ההמון הפאנאטי. בנמלים הצ-
ליחו להגיע יהודים אחדים לזמן
מה לעושר ועמדה כסוחרים או
נציגים של מעצמות רבות.
תחת שלטון צרפתי. מצבם
של היהודים הוטב וצרים כמו

הודי במרוקו

ר. ש. דגוני

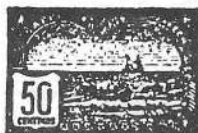

סאפי מאראקאש

גם שירות זה אורגן ע"י ברודו בעזרת יום אנדרה ב" סאפי. הודפסו בולים מיוחדים וחומתם מיוחדת היתה בשמוש אבל ממאראקאש הוחתמו ה' בולים של ברודו.

JACOB HAZAN
שמר דואר
MIRAKEZ

ע"י יהודי בשם בן-חמיל.

טואן ששואן
שרות שאורגן בשנת 1897
ע"י מר יוסף כהן. השרות הזה
נמשך רק כמה שבועות.
בקשר עם השרותים הנ"ל
יש להזכיר עוד שרות אחד.
זה לא היה שרות בידי החרו
דים אבל עבור היהודים. מדר
בר בסוכנות דואר הראשונה
במאלה (גיטו) של העיר פס.
כפי שידוע, הורשו היהודים
במאה ה-13 לגור בערים
רק בגיטאות הנקראות מאלה.
גרמניה סידרה את שרותיה
הפוסטליים במרוקו בשנת 1900
וסוכנות דואר במאלה של פס
היתה אחת מהראשונות.

התחלה היתה בשמוש חותמת
בלבד ומשנת 1895 היו גם
בולים מיוחדים. החותמת נר
שאת שני מגנידוד. השירות
הזה היה כל כך טוב מאורגן
שכאשר הגרמנים הכניסו שיי
רות-דואר שלהם רכשו את
כל השירות על ארגונו וזמן
מה היה בשמוש כיוול מעורב.
טנג'יר - ארזילא

השרות אורגן על ידי יהודי
בשם אהרון כהן בשנת 1895.
טנג'יר לאראזי.

שרות דואר זה אורגן בשנת
1896 ע"י מרג'מס נהן, בנקאי
עשיר בטנג'יר.

טואן צ'צ'ואן
שרות שאורגן בשנת 1896

מוגדור מאראקאש

השירות אורגן בשנת 1892
ע"י מאיר ס. מימאראן. איש
עסקים במגדור. זמן מה היתה
בשמוש רק חותמת הנושאת
את שמו המלא של בעל ה'
שירות. אחרי כן הוצאו בולים.
השירות נפסק בדצמבר 1892
אחרי שממשלת מרוקו החרי'
מה את השירותים.

מוגדור מאראקאש

שליח גרמני. אחרי החרמת
השירותים של מאיר הס מימ'
ראן ע"י ממשלת מרוקו הורעו
השירותים ובשנת 1893 אורי'
גנה חברה מסחרית של מרקס
ושות' כשירות דו שבועי. ב'

Morocco Internal Postal Services

Run by Jews

Dr. S. Dagoni, Haifa

בחלל האויר

מאת יצחק בורק

"אירופילה 1967"

11 בולי הונגריה שהופיעו באוקטובר השנה

בתאריכים 3-10 בספטמבר 1967 תתקיים בבודפשט תערוכת בולים

בינלאומית המוקדשת לדאר-אוייר.

התערוכה תערוך בחסות פיס"א, ותיקרא "אירופילה 67".

באותה עת ייערך גם הקונגרס השביעי של פיס"א.

בחוברת הסברה ראשונה מודיעה הנהלת התערוכה, כי נתמנו נציגים

לתערוכה ב-24 מדינות, ביניהן ישראל.

כאנפי התערוכה הוקצה אף מקום מיוחד לכבוש-החלל.

המעוניינים בפרטים נוספים, יפנו אל : ת.ד. 4796.

* * *

באיחור רב הגיעו אלינו תוצאות תערוכת דאר-אוייר "אירופקס 66",

שהתקיימה בחדש יוני בניו-יורק.

מתוך ארבע הפרטים הגדולים שחולקו, זכו שלשה אספנים של דאר

חלוצי-תעופה.

נוסף על-כך חולקו 9 מדליות זהב, 26 מדליות כסף, 25 מדליות ברונזה,

בתערוכות כאלה אין מחלקים מדליות ביניים, כגון: זהב-כסף, ארד

מוכסף וכו'.

חבר השופטים כלל תשעה שופטים בינלאומיים.

בין המציגים לקח חלק אף כותב שורות אלה, אשר זכה במדליית כסף

עבור האוסף "דאר רקיסות".

* * *

בקונגרס פיס"א, שנערך בניו-יורק תוך כדי התערוכה, הוחלט, כי תערוכות דאר-אוויר הבינלאומיות הבאות בחסות פיס"א תערכנה: 1967 בבודפשט, 1968 ברינה, 1969 בציריך, 1970 בלונדון, 1971 בהונג-קונג.

* * *

לכבוד תערוכת "אירופקס" הוצא ע"י הנהלת התערוכה גליון - זכרון המכיל ארבע תוויות עם הציורים הבאים: כדור פורח, צפלין, מטוס סילון, תא חלל "מרקורי".

* * *

באוסטרליה הופיעה ב-24 במאי חותמת מיוחדת לכבוד שילוח הרכיטה "אירופה 1".

* * *

בתאריך 16 בספטמבר ש.ז. חגגו בולאי הונגריה את יום הבול ה-39. לכבוד המאורע הוציא הדואר ההונגרי סדרה בת ארבעה בולים וגליון זכרון עם אותם הבולים. הבולים בנושאים שונים, אחד מהם מראה את שתי כלבות החלל צ'לסקה וצ'נשקה, כשברקע רכיטה במסלולה. בתצלום: מבולי פראגואי האחרונים בנושא "חלל"

שמשה של פורמוזה, לוויין תקשורת ונמל תעופה של אנסיגואה.

בולי הונגריה המתפרסמים בזה הופיעו באקטובר השנה לזימוש בדואר אוויר. הבולים הוקדשו לאחת-עשרה ערי מדינות: 20פ" - הלסינקי; 50פ" - אחונה; 1פס" - פרנקפורט; 1.20 פס" - קהיר; 1.50 פס" - קופנהגן; 2 פס" - לונדון; 2.50 פס" - מוסקבה; 3פס" - פאריס; 4פס" - פראגה; 5 פס" - רומה. כל בול מראה תמונה אופיינית של העיר לה הוקדש הבול. בכולם מופיע מטוס וכתובת "דואר אוויר". יש להצטרף על שדואר הונגריה לא הקדיש בול לירושלים העיר המקודשת על כל הדתות. בסדרה יש גם בול בערך 1.10 פס" שהוקדש לבירות.

בול "חתונת דוד" יופיע ב-21 בנובמבר השנה, במסגרת סדרה בת 14 בול שיסמסו כסדרה קבועה. יתר בולי הסדרה מתארים מקומות קדושים בקפריסין, פולקלור והיסטוריה.

חתונת דוד בקפריסין

(ראה "מן העולם הגדול").

מעמד הרועים

המלה העברית "עמנואל" באותיות לאטיניות, ותירגומה לאנגלית - יתנוססו על-גבי בול חדש, שיופיע באוסטרליה לקראת חג המולד. הבול מראה את מעמד הרועים הבאים להשתחוות לישו ולמרים וכוכב בית-לחם. הבול יופיע כבר ב-19 באוקטובר.

בית לחם

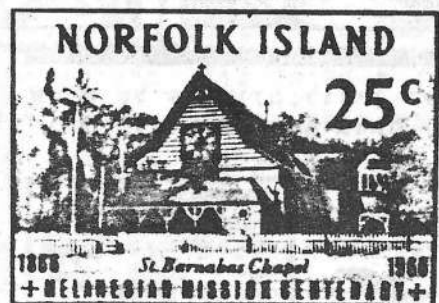
ישו

בול מעניין צפוי לנו בדואר קפריסין: חתונת דוד. אומנם לא ציור בן זמננו מתאר חתונת מלכים זו, כי אם תעתיק מתוך דיסקוס - כסף מן המאה ה-1 לספירה מאוחרות לסבוצה, אולם לדבר זה אין כל חשיבות. בקערה, הנמצאת במוזיאון הלאומי של קפריסין, רואים סער ארסון כשלפניו כמה דמויות ביניהם הזוג המלכותי.

בהודעה הרשמית אין מזכירים את שם הכלה ופרט זה לא נזכר אף בדיסקית עצמה. משום כך אין לדעת מי משונה נשותיו המפורסמות של דוד מופיעות בבול (מיכל, אביגיל, אחינעם, חגית, אביסל, עגלה, מעכה או בת-שבע?).

ברזיל הטביעה חותמת למכביאדה

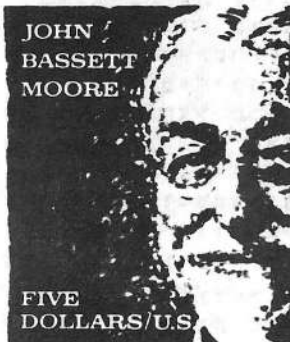
רק מדינות מעטות נוהגות רוחב לב בהטבעת חותמות-זכרון בהוצאת בולי-דואר למאורעות שאינם לאומיים או בינלאומיים. אחת מאלה היא ברזיל. מדינה זו הוציאה לא מזמן בול מיוחד עם דיוקן הנשיא שזר בעת ביקורו בבראזיל ועתה הגיעה אלינו חותמת שנטבעה שם לרגל משחקי המכביאדה הפן-אמריקאית השניה שהתקיימה בסן-פאולו בין ה-23-28 באוגוסט. חותמת זו היא ציונית-יהודית סיפוסית. צורתה מגן-דוד על רקע ספת בראזיל.

נראה שבמרכז אירועי המכביאדה עמדו משחקי שחמט, שכן בחותמת הובלטו משחקים אלה בלבד. (במרכז החותמת צויר לוח שחמט ומגדל).

שני בולים מיוחדים הקדישה אוסטרליה בשם איי נורפולק לכנסיית ברנבא, על שם יוסף ברנבא, עליו מספרת הברית החדשה ש"השליחים" קראו לו בר-נבא, על כי הוא מוכיח כנביא "איש לוי מארץ קיפרוס". השם "ברנבא" מופיע בשני הבולים, המראים את הכנסייה מבחוץ ומבפנים.

פסיפס

• אמריקאי •

מאת ד"ר מיכה טיינר

אגודת אספני כולי ישראל בארה"ב מגלה פעילות מחודשת. בין 22-23 באוקטובר התקיים במלון "הילטון" בניו-יורק כנס נציגי 17 סניפים מארה"ב וקנדה. מנישות רגילות נערכות כאן בקביעות בערים שונות של ארה"ב. בתצלום כול שיופיע לכבוד ג'ון ב. מור, בערך 5 דולר.

חרם שקשה לעמוד בו

בתחילת ספטמבר נערכה בעיר סינסינטי הוועידה ה-80 של אגודת אספני הבולים בארה"ב, המאגד יותר מ-15 אלף חברי. במרכז הדיונים עמדה הפעם שאלת כולי מדינות מסוימות, המוציאות את כוליהן במסורת ספקולטיביות. בוועידה נקבעה רשימה ארוכה של בולים, שלדעת הארגון החשבו והגדול בעולם, הנתמך ע"י הפדרציה הבין-לאומית לבולאות פי"פ ואיגוד הבין-לאומי של עתונאים בולאיים, יש להחריםם ולא לכלל אותם כאלבומי האספנים.

הסענות העקרויות הן נגד הנוהל הקיים במדינות מסוימות להוציא כולים במהדורה של אלפים אחדים בלבד. זאת ועוד; ברשימה כלולה הונגריה בגלל שיטת הכפילות שהיא נוהגת בבוליה ומוציאה במקביל בולים מנוקבים ובלתי מנוקבים (במהדורה מצומצמת). קוראיה הדרומית נכללה ברשימה בגלל הוצאת דפיות-זכרון במקביל לכל כול. מדינות אחרות מואשמות בכך שהן מנצלות נושאים מסוימים שלהן אין כל קשר בנושאים אלה ומשיכות את כוליהם לנושא, רק משום שנושא זה או אחר מבוקש מאוד בבולים. כך למשל מוציאות מדינות לא אירופאיות בולים בנושא "אירופה", או בולים עם ספורט הסקי כשבמדינות אלה אין כלל שלג ועוד.

✱

בוואשינגטון פועלות מכונות דפוס חדשות ביותר, המסוגלות להדפיס בולים כתשעה צבעים (משלוש גולפות חרוטות). לגבי ששת דפוס השקע ושטת האופסט, שלהן אצל רגילים, אין זה הישג כלל. אך מדובר כאן בהדפסה בשיטת החריתה (גולפות פלדה מוקשה). שיטה זו הכרחית כשמדובר בהדפסת בולים במאות מליונים (דהיינו פי חמשים או מאה יותר מאשר הדפסות כולי ישראל). בשנים האחרונות געשו כאן מאמצים לשפר את הטיב האמנותי והטכני של כולי הזכרון וכולי הדואר מן המניין. ההישגים כבר נכרים היטב.

תחביבו של "אפלסיד"

דואר ארה"ב הנפיק ב-24 בספטמבר סדרה חדשה בשם "פולקלור" הכול הראשון בסדרה מוקדש לג'וני אפלסיד (1774-1845) ששמו האמיתי היה ג'ון צ'פמן. כינויו "אפלסיד" (גרעין תפוח עץ) נובע מ"תחביבו" של אורח אמריקאי מוזר זה. הוא עבר שטח של מאות אלפי ק"מ ממדינת מסצ'וסטס עד מדינת מיזורי בארה"ב וזרע גרעיני תפוחי עץ ואחר חזר כדי לשפל בשתילים אלה.

100 שנה לנברסקה

הכול הראשון עליו הוכרז לשנת 1967 על-ידי המנהל הכללי של הדואר בארה"ב לורנס אברייין, יהיה כול זכרון למלאת 100 שנה לנברסקה. ב-1 במרץ 1867 נחפכה נברסקה למדינה בין יתר מדינות ארה"ב. נברסקה נתקבלה לארה"ב כקניין הגדול של לואיזיאנה בשנת 1803.

*

*

תגובות

*

*

בשעת כתיבת שורות אלו עומד להתכנס הוועד הפועל של התאחדות אגודות הבולאים בישראל, כדי לקבוע "עמדה להמסך הפעולה בקשר לסירובו של שר-הדואר לאשר קיום התערוכה הבין-לאומית בישראל בשנת 1968".

לא עלה בידינו לברר את עמדתו של משרד-הדואר לגבי עריכת התערוכה בישראל מכל מקום תמוה בעינינו עצם הסירוב שכן מדינות רבות נאבקות על הזכות לארח תערוכת-בולים בין-לאומית והן חייבות להודיע על כך מראש שנתיים ושלוש שנים, ואמנם עשינו כן ב"ויפא-65" - התערוכה הבין-לאומית, שנערכה לפני כשנתיים בבירת אוסטרליה. בתערוכת "ויפא-65" השתתפתי כנציג יחיד של הכתבים הבולאים

בישראל בקונגרס א.ג.פ. וכמסקיף בדיוני פ.י.פ. (הפדרציה הבין-לאומית של הבולאות) נודמן לי לראות באיזו מסירות נאבק ד"ר הקסטר (מחיפה) כדי למנוע עריכת התערוכה הבין-לאומית בקאהיר בשנת 1967 ומייד אחרי

שעלה בידו לגייס מספר מספיק של תומכים בעמדתנו החל להאבק על הזכות לקיים את התערוכה בשנת 1968 בישראל - לציון מלאת עשרים שנה להקמת המדינה. הפעם היה המאבק קשה יותר, שכן המועמדת המתחרה, צ'כוסלובקיה הצליחה לגייס מספר תומכים שווה לזה שתסכו בעמדתנו וההכרעה נדחתה לקונגרס הבא.

תמוה בעיני שבניגוד למדינות אחרות, לא השתתף אף נציג או מסקיף מטעם הדואר הישראלי בדיוני פ.י.פ. שאלמלא כן, היה קל יותר לשכנע את שלטונות הדואר שלנו, מה רבה התועלת הן מבחינה מדינית והן מבחינה תעמולתית בעריכת תערוכת בולים בין-לאומית בישראל.

(ש. שליס "למרחב") 175 שנה לרוטומה

בשלושה בולים ציינה פיג'י את מלאת 175 שנה לגילוי האי רוטומה. פיג'י, המורכבת מלמעלה מ-500 איים, נמצאת בדרום מערב האוקיינוס השקט. רוטומה הוא אחד האיים התלויים בה מבחינה מינהלית.

אי קטן זה נתגלה ב-1791, ע"י רב-החובל הבריטי אדוארדס, שגור ע"י האדמירליות, בספינה "פנדורה", לחפש אחר מורדי ה"באונטי".

המסע היה גדוש תקלות מלכתחילה (אך במהלכו נתגלו איים חשובים בקבוצת פיג'י). אנשי "פנדורה" הצליחו ללכוד אחדים מאנשי ה"באונטי", אבל "פנדורה" עצמה נטרפה בים וארבעה מן המורדים העזורים - טבעו. קפטן אדוארדס הגיע לאנגליה עם "שארית הפליטה" של המורדים, שהועמדו שם למשפט צבאי.

בול לכבוד משקיפי האו"ם

ב-24 באוקטובר, יום הולדת האומות המאוחדות, יוצא דואר-האו"ם בול בן 15 סנט - לכבוד סגל משקיפי האו"ם. הבול צוייר ע"י הגרפיקאי הדני אולה, האמן. כן תופיע מעטפת יום-ראשון לבול זה, מעשה ידי הגרפיקאי השווייצרי בודז'ול. הבול מראה מסקיף-או"ם מתבוננן בעד מסקפת.

לעזרת נפגעי הוריקן

סמואה המערבית הוציאה בול עם ערך-כספי מוסף לטובת נפגעי ההוריקן האחרון, בינואר 1966. ההוריקן שפקד את האיים השמיד את כל המסעים, המהווים מקור כלכלה יחידי לתושבים.

*

באיי קייס, באוקיינוס האטלנטי (ליד קובה), הופיעו שלושה בולים לציון 200 שנה לשלטון הבריטי באיים.

* *

ברית הסועצות הוציאה בול מיוחד לציון הידידות עם יפאן. בבול כתובת רוסית ויפנית ושתי יוני שלום. סדרה אחרת הוקדשה למשורר הגרמני שוטה רוסטאוולי, שאגב קבור בירושלים.

ממלכת בורונדי שבאפריקה הוציאה סדרה רביעית של בולי פרחים לשמוש בדואר אויר. הבולים מראים את הפרחים של הבולים הקודמים אולם הערכים שונים.

*

פינלאנד הוציאה באחרונה שני בולים הקשורים באומות מאוחדות: בול אחד לכבוד "יוניצ'ף" (קרן הילד) והאחר ל"אונסקו" (תרבות וחינוך).

*

הונדורס הבריטית ציינה באחרונה את יובל המאה לפעולות הדואר במקום. הופיעו ארבעה בולי נוף.

*

סנזניה שבאפריקה הוציאה אף היא בולים לכבוד "אונסקו". הופיעו שלושה בולים בצירוף זהה.

ב
ל
י
ה
ש
י
ם
*

* היה מספן בולי ישראל ומקבל
בביתך בקביעות ובטחיות כל בול חדש.
פנה לאחד מאשונני השירות הבולאי
וחתום על הזמנה קבועה לבולי ישראל:

השירות הבולאי

תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נ.ת. לוד
ובבתי הדואר